

Բ Ա Վ Ա Ն Գ Ա Կ Ո Ւ Թ Յ Յ Ո Ւ Ն

Մէր անելիքները — Ծուրեն Զարյան

5

Ծեխսպիրի կյանքը և ստեղծագործուրյունը

Ողբերգականի երեք առումը — Գրիգոր Թոյացին* (Մոսկվա)	11
Ծեխսպիրը արվեստի մասին — Յակով Խաչիկյան	76
Համբեաթ առեղծվածք — Նշան Մուրադյան	93
Այս մասին, թե քանի Ֆալստաֆ է ունեցել Ծեխսպիրը և ինչ անհսպասելի փոփոխությունները — կրիկ Պայազատյան	121
Կյուն է կրիկ «Վիճակորի» գիրուկ ասպետը — երիկ Պայազատյան	144
Խեղկատակն ու Կորդելիան «Էլիր արքային մեջ — Պերճ Յազլյան (Բեյրութ)	144

Ծեխսպիրը և հասարակական միտքը

Ծեխսպիրի քննադատները — Ծուրեն Մամուլյան* (Նյու-Յորք)	151
Ծեխսպիրը Միթքայի Նալրանդյանի և նրա ժամանակակիցների ընկալմամբ — Սիրակ Դարօնյան	171
Ծեխսպիր-Տուլստոյ-Թումանյան (Նոր Նյու-Յորքի հետքերով) — Երմա Սաֆրազբեկյան	241
Ծեխսպիրի այժմեականությունը (Նոթեր Գ. Կողինցեկ և Մէր Ժամանակակից Վիլյամ Ծեխսպիրը գրեթ առթիվ*) — Գոլդֆա Օհանյան	251
Ծեխսպիրը և քուրդ իրականությունը — Հաջի Զենիք	263
Մտանիսլավ Հելշտինսկի — Արմեն Հովհաննիսյան	268

Ծեխսպիրի երկերի բարգմանուրյան հարցերից

Վահան Թեքեյանը շեխսպիրյան սոնետների թարգմանիչ և 73-րդ սոնետի հայերեն թարգմանությունները — Բյուրակն Անդրեայան	272
«Անտոնիոս և Կիլոպատրա» ողբերգության պատկերային միջավայրը հայերեն թարգմանություններում — Ծուրան Մարգարիթի	290
Մեսրոպ Նուսպարյանի շեխսպիրյանը — Միքայել Հակոբյան	310

Ծեխսպիրը բատրունում

«Թիմոն Աթենացին» հայ թատրոնում — Բախտիար Հովհակիմյան	323
Ողբերգակի ողբերգությունը — Սարգս Մելիքսերյան	341

Վ. Ի. Նեմիրովիչ-Դանչենկոն «Համեմտի» վրա աշխատելիս — Սոֆիա Անդրեան	373
(Մուկվա)	
Երշանիկ գիշերներ (Շեքսպիրի «Տասներկուերորդ գիշերը» կենինականի թատրոնում) — Ալիբանդր Արքամանյան	412
Երկու հանդիպում Երսպիրի հետ — [Լևոն Ջններյան] (Լենինական)	432
«Էիր արքան» Վ. Բերուտովի բնագրությամբ — Արշարույն Արշարունի (Մուկվա)	445
Օմելոյով և Համեմտով ապրող մարդիկ (Օրագրից բազված պատառիկներ) — Անդրեան Խալարյան	450

Եեհապիրը արվեստում

Կոմիտասի շեքսպիրյան էջը — Ծորեա Արայան	463
Յակովովը զգնատավորում է Շայուղին — Սիմոն Ալաշալով* (Մուկվա)	473
Իրանահան նկարչի շեքսպիրականը — Մանյա Ղաղարյան	491
Լիբր և «Խենդ մերկ աղքատների» պատկերը (Շեքսպիրյան ողբերգության էկրանավորման սահմանները) — Ծորեա Վայումեն* (Բենլին)	497

Հաղորդումներ և հրապարակումներ

«Ռիւարդ Երրորդի» Վ. Սուրենյանցի կատարած թարգմանության առաջարանը — Հրապարակում և առաջարան Ռյուտակն Անդրեասյանի	515
Շեքսպիրի տասնհինգամյա հայ թարգմանիլը — Հաղորդում և Հրապարակում Մուշեղ Խարյանի	519
Վարդպետ Սուրենյանցի երեք նամակը գերասան Արամ Վրույրին — Հրապարակում և առաջարան Ռյուտակն Անդրեասյանի	524
«Ռոմեն և Ջուլիետի» վրացերեն թարգմանության մի անհայտ ձեռադիր — Հաղորդում նատալյա Օրլովսկայայի* (Թրիխսի)	532
Մի մանրամասնություն — Հաղորդում Լալա Օհուկյանի	535
Գառնիկ Ֆնտրիյանի նամակները Արշակ Չոպանյանին — Հրապարակում և առաջարան Բախտիար Հովհանիմյանի	536
Մի նոր անոն շեքսպիրյան հայ գրականության մեջ — Հաղորդում Վլադիմիր Վադանյանի	542
Մի բաղվածք Լևոն Բաշալյանի նամակից — Հաղորդում Գևանտ Ազնավուրյանի	543

Մատենագիտական ցանկեր

Տարեգրություն (1987) — Խորա Էլրակյան	547
Մատենագիտական ցանկ (1987) — Խորա Էլրակյան	548

Հավելված

«Մակրեմ» — թարգմանություն Մելքոն Կյալենյանի	553
---	-----

Աստղանիշ կրող հոդվածները ուսւերենից թարգմանել են Սուրեն Խաչարյանը, էմանվել Մանուկյանը, անդերենից՝ [Հայկ Գասպարյանը], գերմաներենից՝ Դորա Սալյանը և Խուլյան Մարգունին:	567
--	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Наши задачи—Рубен Зарян	5
Жизнь и творчество Шекспира	
Три аспекта трагического—Григорий Бояджиев (Москва)	11
Шекспир об искусстве—Яков Хачикян	76
Загадка Гамлета—Нушан Мурадян	98
О том, сколько Фальстафов было у Шекспира, а также о неожиданном превращении толстого рыцаря из «Виндзорских насмешниц»—Эрик Палятиян	121
Шут и Корделия в «Короле Лире»—Перч Фазльян (Бейрут)	144
Шекспир и общественная мысль	
Критики Шекспира—Рубен Мамулян (Нью-Йорк)	151
Шекспир в восприятии Микаэла Налбандяна и его современников—Сергей Даронян	171
Шекспир-Толстой-Туманян (по следам новых материалов)—Ирма Сафраз-Бекян	241
Современность Шекспира (заметки по поводу книги Г. Козинцева «Наш современник Уильям Шекспир»)—Зульфа Оганян	251
Шекспир и курдская действительность—Гаджиев Джнди	263
Станислав Хельштинский—Армен Овсепян	268
Вопросы перевода произведений Шекспира	
Ваан Текеян—переводчик шекспировских сонет и армянские переводы 73-ей сонеты—Бюракн Андреасян	273
Образная атмосфера трагедии Шекспира «Антоний и Клеопатра» в армянских переводах—Рузан Маргунн	290
Шексприана Месропа Нупаряна—Микаэл Акопян	310
Шекспир в театре	
«Тимон Афинский» в армянском театре—Бахтиар Овакимян	323
Трагедия трагика—Саркис Меликсян	341
568	

В. И. Немирович-Данченко в работе над «Гамлетом»— <i>София Нельс</i> (Москва)	373
Счастливые вечера («Двенадцатая ночь» Шекспира в Ленинградском театре)— <i>Александр Араксманян</i>	412
Две встречи с Шекспиром— <i>Левон Зограбян</i> (Ленинград)	432
«Король Лир» в постановке В. Бебутова— <i>Аршалуйс Аршаруни</i> (Москва)	446
Люди, живущие Гамлетом и Отелло (отрывки из дневника)— <i>Левон Халатян</i>	450

Шекспир в искусстве

Шекспировская страница Комитаса— <i>Роберт Атаян</i>	463
Якулов одевает Шейлока— <i>Симон Аладжалов</i> (Москва)	473
Шекспирiana иранского армянского художника— <i>Мания Казарян</i>	491
Лир и образ «бедных нагих несчастивцев» (границы экранизации шекс- пировской трагедии)— <i>Роберт Вайман</i> (Берлин)	497

Сообщение и публикации

Предисловие к переводу В. Суреняца «Ричард III». Публикация и преди- словие <i>Бюракн Андреасян</i>	515
Пятидесятилетний армянский переводчик Шекспира. Сообщение и публи- кация <i>Мушега Наряна</i>	519
Три письма Вардкеса Суреняца артисту Араму Вруйру. Публикация и предисловие <i>Бюракн Андреасян</i>	524
Неизвестный список перевода «Ромео и Джульетты» (на грузинском язы- ке). Сообщение <i>Натальи Орловской</i>	532
Об одной подробности. Сообщение <i>Лалы Оксузян</i>	535
Письма Гарника Фиткляна Аршаку Чопаняну. Публикация и предисло- вие <i>Бахтиара Овакимяна</i>	536
Новое имя в шекспировской армянской литературе. Сообщение <i>Владимира Вартаняна</i>	542
Отрывок из письма Левона Башаляна. Сообщение <i>Гоар Азнавурян</i>	543

Библиографические списки

Шекспировская летопись (1967)— <i>Нора Элбакян</i>	547
Библиографический список (1957)— <i>Нора Элбакян</i>	548

Приложение

«Макбет». Перевод Мелкона Кюрджяна	553
------------------------------------	-----

C O N T E N T S

Our Tasks: Rouben Zarian	5
Shakespeare's Life and Works	
Three Aspects of the Tragic — <i>Grgory Boyagiev</i> (Moscow)	11
Shakespeare About Art — <i>Yakov Khachikian</i>	76
Hamlet's Enigma — <i>Nshan Mouradian</i>	98
How Many Falstaffs Shakespeare had and also the Unexpected	121
Transfiguration of the Fat Knight of "The Windsor" — <i>Erlk Payazatian</i> .	121
The Fool and Cordelia in "King Lear" — <i>Berj Fazlian</i> (Beirut)	144
Shakespeare and Public Thinking	
Critics of Shakespeare — <i>Rouben Mamoulian</i> (New York)	151
Shakespeare In Mickael Nalbandian's and his Contemporaries' Perception— <i>Sergey Daronian</i>	171
Shakespeare — Tolstoy — Toumanian (in the Tracks of New Materials) — <i>Irma Safrazbekian</i>	241
Shakespeare's Contemporaneity (Notes in Connection with G. Kozintsev's Book "Our Contemporary William Shakespeare") — <i>Zulfa Ohantian</i> .	251
Shakespeare and the Kurdish Reality — <i>Hadjie Djindje</i>	263
Stanislav Helshtinski — <i>Armen Houseplan</i>	268
Highlighting Translations of Shakespeare's Works	
Vahan Tekelian — The Translator of Shakespearian Sonnets and the Armenian Translations of the 73rd Sonnet — <i>Byurakan Andreassian</i>	273
The Figurative Atmosphere of the Tragedy "Anthony and Cleopatra" in Armenian Translations — <i>Rouzan Margossian</i>	290
Shakespeariana of Mesrop Nouparian — <i>Mickael Hagopian</i>	310
Shakespeare and the Theatre	
Timon of Athens* in Armenian Theatre — <i>Bakhtiar Hovakimian</i>	323
The Tragedy of a Tragedian — <i>Sarkis Meliksetian</i>	341

V. I. Nemirovitch-Danchenko in His Work on „Hamlet“ — <i>Sophia Nets</i> (Moscow)	373
Happy Evenings (Shakespeare's „Twelfth Night“ at the Theatre of Leninakan) — Alexander Araksmanian	412
Two Meetings with Shakespeare — <u>Levon Zohrabian</u> (Leninakan)	432
„King Lear“ in Staging of V. Beboutov — <i>Arshaluys Arsharouni</i> (Moscow)	446
People Living Through Hamlet and Othello (Extracts from a Diary) — <i>Levon Khalatian</i>	450
 Shakespeare and the Arts	
The Shakespearian Page of Komitas — <i>Robert Atayan</i>	463
Yakoulov is Vesting Shylock — <i>Simon Alajalov</i> (Moscow)	473
Shakespeariana of Armenian Painter from Iran — <i>Mania Ghazarian</i> . .	491
Lear and the Image of „Poor Naked Wretches“ (The Limits of Screening of Shakespearian Tragedy) — <i>Robert Weimann</i> (Berlin) . . .	497
 P u b l i c a t i o n s	
The Preface of the Translation of „Richard III“ by V. Soureniants. Compiled and Prefaced by <i>Byurakn Andreassian</i>	515
The Fifteen-Year-Old Armenian Translator of Shakespeare.—Information and Publication. <i>Moushegh Narian</i>	519
Three Letters of Vardkes Soureniants to Actor Aram Vruyr. Compiled and Prefaced by <i>Byurakn Andreassian</i>	524
An Unknown Manuscript of Georgian Translation of „Romeo and Juliet“. Information, <i>Natalia Orlovskaia</i>	532
About a Detail. Information — Lala Oksouzian	535
Garnik Fntklian's Letters to Arshak Chopianian. Compiled and Prefaced by <i>Bakhtiar Hovakimyan</i>	536
A New Name in Shakespearian Armenian Literature. Information.— <i>Vladimir Vardantan</i>	542
An Extract from Levon Bashalian's Letter. Information.— <i>Gohar Aznavourian</i>	543
 Bibliographical Lists	
Shakespeare Annals (1967) — <i>Nora Elbakian</i>	547
Bibliography (1967) — <i>Nora Elbakian</i>	548
 A d d e n d u m	
„Macbeth“. The Translation by <i>Melkon Klurjian</i>	553